

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 22. apríla 2008*

Vo veci C-408/04 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 16. septembra 2004,

Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: V. Kreuzsitz a M. Niejahr, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Salzgitter AG, v zastúpení: J. Sedemund a T. Lübbig, Rechtsanwälte,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: nemčina.

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: M. Lumma a W.-D. Plessing, ako aj
C. Schulze-Bahr, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr C. W. A. Timmermans, A. Rosas,
K. Lenaerts, A. Tizzano a L. Bay Larsen, sudcovia J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de
Lapuerta, M. Ilešič, P. Lindh a J.-C. Bonichot (spravodajca),

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: J. Swedenborg, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 6. februára 2007,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. septembra 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojím odvolaním požaduje Komisia Európskych spoločenstiev zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 1. júla 2004, Salzgitter/Komisia (T-308/00, Zb. s. II-1933, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd čiastočne zrušil rozhodnutie 2000/797/ESUO z 28. júna 2000 o štátnej pomoci, ktorú Spolková republika Nemecko poskytla spoločnostiam Salzgitter AG, Preussag Stahl AG a oceliarenským dcérskym spoločnostiam skupiny, v súčasnosti zoskupeným pod názvom Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 323, s. 5, ďalej len „sporné rozhodnutie“). Salzgitter AG (ďalej len „spoločnosť Salzgitter“) požaduje prostredníctvom vzájomného odvolania čiastočné zrušenie napadnutého rozsudku.

Právny a skutkový rámec

- 2 V bodoch 1 až 5 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa vymedzil právny rámec takto:

„1 Článok 4 UO stanovuje:

„Keďže sa považujú za nezlučiteľné so spoločným trhom uhlia a ocele, sú za podmienok uvedených v tejto zmluve v rámci Spoločenstva zrušené a zakázané:

...

- c) subvencie alebo pomoci poskytované štátmi alebo osobitné poplatky ukladané štátmi v akejkoľvek forme.‘ [*neoficiálny preklad*]

2 Článok 67 UO stanovuje:

,1. Každé opatrenie členského štátu spôsobilé citelne ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže v uhoľnom a oceliarskom priemysle musí dotknutá vláda oznámiť Komisii.

2. Ak by takéto opatrenie mohlo vyvolať vážnu nerovnováhu tým, že inak ako zmenou výnosnosti podstatne zväčší rozdiely medzi výrobnými nákladmi, Komisia môže po porade s Poradným výborom a s Radou prijať nasledujúce opatrenia:

- ak má opatrenie tohto štátu škodlivé účinky na uhliarske alebo oceliarske podniky podliehajúce právomoci tohto štátu, Komisia mu môže povoliť udeliť im pomoc, ktorej výška, podmienky a trvanie sa stanovia dohodou s Komisiou. ...

- ak má opatrenie tohto štátu škodlivé účinky na uhliarske alebo oceliarske podniky podliehajúce právomoci iných členských štátov, Komisia mu podá odporúčanie, aby vykonal nápravu prostredníctvom opatrení, ktoré sám uzná za najviac zlučiteľné so svojou hospodárskou rovnováhou.

...‘ [neoficiálny preklad]

3 Článok 95 prvý a druhý odsek UO stanovuje:

„Vo všetkých prípadoch nepredvídaných touto Zmluvou, keď sa rozhodnutie alebo odporúčanie Komisie ukáže byť nevyhnutným na to, aby sa vo fungovaní spoločného trhu uhlia a ocele dosiahol v súlade s článkom 5 niektorý z cieľov Spoločenstva stanovených v článkoch 2, 3 a 4, môže byť takéto rozhodnutie alebo odporúčanie prijaté na základe súhlasného stanoviska Rady prijatého jednomyseľne a po porade s Poradným výborom.“

Rovnaké rozhodnutie alebo odporúčanie prijaté rovnakým postupom prípadne stanoví uplatniteľné sankcie.‘ [neoficiálny preklad]

- 4 Komisia s cieľom vyhovieť požiadavkám reštrukturalizácie železiarskeho a oceliarskeho priemyslu zaviedla na základe ustanovení článku 95 UO na začiatku osemdesiatych rokov režim Spoločenstva, ktorý povoľuje udelenie štátnej pomoci železiarskemu a oceliarskemu priemyslu v určitých taxatívne vymedzených prípadoch. Tento režim sa postupne prispôboval tak, aby zodpovedal konjunkturálnym ťažkostiam železiarskeho a oceliarskeho priemyslu. Rozhodnutia, ktoré boli v tejto súvislosti postupne prijaté, sa spolu nazývajú ‚kódexy pomoci železiarskemu a oceliarskemu priemyslu‘.
- 5 Dňa 18. decembra 1996 prijala Komisia rozhodnutie č. 2496/96/ESUO o zavedení pravidiel Spoločenstva pre pomoc železiarskemu a oceliarskemu priemyslu

(Ú. v. ES L 338, s. 42), ktoré vytvára šiesty kódex pomoci železiarskemu a oceliarskemu priemyslu [(ďalej len ‚šiesty kódex pomoci oceliarskemu priemyslu‘)]. Toto rozhodnutie bolo účinné od 1. januára 1997 do 22. júla 2002.“

- 3 Súd prvého stupňa ďalej v bodoch 6 až 11 napadnutého rozsudku vymedzil okolnosti predchádzajúce sporu takto:

„6 Salzgitter... je skupina pôsobiaca v odvetví oceliarsstva, do ktorej patrí Preussag Stahl AG a ďalšie podniky činné v rovnakom odvetví.

7 Zonenrandförderungsgesetz (nemecký zákon, ktorého cieľom je prispieť k rozvoju zóny pozdĺž hranice s bývalou Nemeckou demokratickou republikou a s bývalou Československou republikou, ďalej len ‚ZRFG‘) bol v Nemecku prijatý 5. augusta 1971 a Komisia ho schválila, rovnako ako aj jeho ďalšie zmeny [rozhodnutím] [(ďalej len ‚rozhodnutie z roku 1971‘)]... po tom, čo preskúmala opatrenia predvídané týmto zákonom vo svetle článku 92 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 87 ES) a článku 93 Zmluvy ES (zmenený, teraz článok 88 ES). Posledné zmeny ZRFG Komisia schválila ako štátnu pomoc zlučiteľnú so Zmluvou ES (Ú. v. ES 1993 C 3, s. 3). Platnosť a účinnosť ZRFG sa definitívne skončila v roku 1995.

8 § 3 ZRFG od počiatku upravoval daňové stimuly vo forme mimoriadnych odpisov („Sonderabschreibungen“) a rezerv oslobodených od dane („steuerfreie Rücklagen“) pre investície uskutočnené v akomkoľvek mieste podnikateľskej činnosti podniku umiestnenom pozdĺž hranice s bývalou Nemeckou demokratickou republikou alebo s bývalou Československou republikou... . Mimo-riadne odpisy pozostávali z možnosti uviesť v súvahe spoločnosti za prvý rok alebo prvé roky nasledujúce po investíciách daného podniku, na ktoré sa mohla

vzťahovať pomoc, vyššie odpisy uvedených investícií, ako by to bolo možné podľa všeobecnej úpravy. Vďaka tomu mal podnik nižší daňový základ a teda vyššiu likviditu za prvý rok alebo prvé roky nasledujúce po investíciách tým, že získal výhodu likvidity. Obdobnú výhodu podnik získal tiež prostredníctvom rezerv oslobodených od dane. Mimoriadne odpisy a rezervy oslobodené od dane však nebolo možné využiť súčasne.

- 9 Komisia po tom, čo v ročných účtovných závierkach Preussag Stahl AG, jednej zo spoločností... Salzgitter..., zistila, že v rokoch 1986 až 1995 jej boli na základe § 3 ZRFG pridelené viaceré formy pomoci, informovala listom z 3. marca 1999 Spolkovú republiku Nemecko o svojom rozhodnutí začať konanie upravené v článku 6 ods. 5 šiesteho kódexu pomoci železiarskemu a oceliarskemu priemyslu v súvislosti s pomocou, ktorú Nemecko poskytlo Preussag Stahl AG a iným oceliarskym spoločnostiam... Salzgitter... . Uvedené rozhodnutie bolo uverejnené 24. apríla 1999 v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* (Ú. v. ES C 113, s. 9) a Komisia ním vyzvala oprávnené subjekty, aby predložili svoje pripomienky k predmetnej pomoci.

- 10 V rámci správneho konania bolo Komisii listom z 10. mája 1999 doručené stanovisko nemeckých orgánov, ako i pripomienky jediného z oprávnených subjektov, ktorý vstúpil do konania — UK Steel Association, a Komisia ich zaslala Spolkovej republike Nemecko.

- 11 Dňa 28. júna 2000 Komisia prijala [sporné] rozhodnutie..., v ktorom boli mimo-riadne odpisy a rezervy oslobodené od dane upravené v § 3 ZRFG a poskytnuté [spoločnosti Salzgitter] na základe 484 miliónov a 367 miliónov nemeckých mariek, na ktorý sa mohla vzťahovať pomoc, kvalifikované ako štátna pomoc nezlučiteľná so spoločným trhom. Článkami 2 a 3 [sporného] rozhodnutia Komisia nariadila Spolkovej republike Nemecko, aby ich vymohla späť od ich príjemcu a vyzvala ju, aby Komisii oznámila presné podmienky tohto vymáhania.“

Konanie na Súde prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- 4 Spoločnosť Salzgitter návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 21. septembra 2000 podala proti spornému rozhodnutiu žalobu o neplatnosť.

- 5 Uznesením z 29. marca 2001 sa vyhovel návrhu Spolkovej republiky Nemecko na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov spoločnosti Salzgitter.

- 6 V napadnutom rozsudku sa Súd prvého stupňa domnieva, že Komisia správne uplatnila na pomoc poskytnutú spoločnosti Salzgitter článok 4 písm. c) UO, a nie článok 67 UO.

- 7 Keď Súd prvého stupňa dospel k tomuto záveru, v tejto súvislosti v bodoch 111 až 115 napadnutého rozsudku najmä upresnil, že článok 4 písm. c) UO a článok 67 UO sa týkajú dvoch odlišných oblastí, a síce, že článok 67 UO sa nevzťahuje na oblasť štátnej pomoci a že neistota spojená s vývojom právneho režimu v oblasti pomoci, ktorá nie je osobitná pre odvetvie uhlia a ocele, pri postupnom prijatí prvých troch kódexov pomoci oceliarskemu priemyslu nemôže zmeniť jeho výklad.

- 8 Súd prvého stupňa okrem toho ako nedôvodné zamietol tvrdenia spoločnosti Salzgitter týkajúce sa nesprávneho výkladu, ktorý vykonala Komisia, pojmu štátna pomoc, článku 95 UO a takisto nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia.

- 9 V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa domnieval, že Komisia nemôže požadovať vrátenie pomoci, ktorá bola spoločnosti Salzgitter poskytnutá v rokoch 1986 až 1995, bez toho, aby tým porušila zásadu právnej istoty, a zrušil články 2 a 3 sporného rozhodnutia týkajúce sa povinnosti Spolkovej republiky Nemecko vymáhať štátnu pomoc uvedenú v tomto rozhodnutí.
- 10 Keď Súd prvého stupňa skonštatoval porušenie zásady právnej istoty, v tejto súvislosti v bode 174 napadnutého rozsudku vyjadril názor, že situácia, ktorá vyplynula z prijatia druhého a tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu, viedla k vzniku nejasnej právnej situácie, pokiaľ ide o rozsah rozhodnutia z roku 1971, a oznamovacej povinnosti vo vzťahu k pomoci poskytnutej spoločnosti Salzgitter po prijatí uvedeného tretieho kódexu na základe článku 6 tohto kódexu.
- 11 Súd prvého stupňa napokon v bode 179 napadnutého rozsudku skonštatoval, že Komisia vedela o pomoci, ktorá bola spoločnosti Salzgitter poskytnutá na základe ZRFG, keďže spoločnosť Salzgitter predložila svoju správu o činnosti a svoje ročné účtovné závierky za roky 1987/1988.
- 12 Súd prvého stupňa z toho v bode 180 napadnutého rozsudku vyvodil, že neistá a nejasná situácia v spojení s okolnosťou, že Komisia napriek svojej vedomosti o pomoci, ktorá bola poskytnutá spoločnosti Salzgitter, dlhodobo nekonala, čím porušila svoju povinnosť náležitej starostlivosti, viedla k vzniku nejasnej právnej situácie, ktorú mala Komisia povinnosť vyjasniť skôr, než podnikla akékoľvek opatrenia s cieľom nariadiť vrátenie už poskytnutej pomoci. Súd prvého stupňa preto v bode 182 napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia nemôže žiadať o vrátenie pomoci, ktorá bola spoločnosti Salzgitter poskytnutá v rokoch 1986 až 1995, bez toho, aby tým porušila zásadu právnej istoty.
- 13 Vzhľadom na tieto skutočnosti Súd prvého stupňa rozhodol, že nie je potrebné rozhodnúť o výpočte výšky pomoci uvedenej v spornom rozhodnutí.

Návrhy účastníkov konania

- 14 Komisia vo svojom odvolaní navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, vrátil vec Súdu prvého stupňa a zaviazal spoločnosť Salzgitter na náhradu trov konania.
- 15 Spoločnosť Salzgitter navrhuje, aby bolo hlavné odvolanie zamietnuté a vo svojom vzájomnom odvolaní navrhuje zrušenie napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom sa ním čiastočne zamietajú jej žaloba, ako aj zrušenie článku 1 sporného rozhodnutia, v ktorom boli mimoriadne odpisy a rezervy oslobodené od dane, ktoré táto spoločnosť využila na základe ZRFG, posúdené ako „štátna pomoc“. Spoločnosť Salzgitter takisto navrhuje, aby bola Komisia zaviazaná na náhradu trov konania, ktoré vznikli v konaniach na oboch stupňoch.
- 16 Spolková republika Nemecko navrhuje zrušenie hlavného odvolania Komisie a zrušenie napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom sa ním čiastočne zamietajú žaloba spoločnosti Salzgitter a zrušenie článku 1 sporného rozhodnutia.

O vzájomnom odvolaní

- 17 Ak Súdny dvor vyhovie vzájomnému odvolaniu, ktoré podala spoločnosť Salzgitter, nebude potrebné rozhodnúť o hlavnom odvolaní, ktoré sa stane nedôvodným. V prvom rade je teda potrebné preskúmať vzájomné odvolanie.

O prvom odvolacom dôvode vzájomného odvolania

- 18 Svojím prvým odvolacím dôvodom vzájomného odvolania, ktoré sa skladá z troch častí, poukazuje spoločnosť Salzgitter na porušenie článku 4 písm. c) UO a článku 67 UO.

*O prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania**— Argumentácia účastníkov konania*

- 19 Vo svojej prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania spoločnosť Salzgitter tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia sa správne domnievala, že pomoc uvedená v spornom rozhodnutí podlieha článku 4 písm. c) UO, a nie článku 67 UO (rozsudky z 10. mája 1960, *Compagnie des hauts fourneaux et fonderies de Givors a i./Vysoký úrad*, 27/58 až 29/58, Zb. s. 501, 523; z 23. februára 1961, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Vysoký úrad*, 30/59, Zb. s. 1, 47, a z 20. septembra 2001, *Banks*, C-390/98, Zb. s. I-6117, bod 88).
- 20 Spoločnosť Salzgitter zastáva názor, že z rozsudku z 10. decembra 1969, *Komisia/Francúzsko* (6/69 a 11/69, Zb. s. 523) nevyplýva, že pomoc, ktorá nie je osobitná pre odvetvie uhlia a ocele, bola zakázaná už článkom 4 písm. c) UO, teda pred prijatím prvého kódexu pomoci oceľarskemu priemyslu.
- 21 Nemecká vláda uvádza tvrdenia analogické vo vzťahu k tvrdeniam spoločnosti Salzgitter.

- 22 Takisto tvrdí, že Zmluva ESUO zaviedla iba čiastočnú integráciu obmedzujúcu sa na odvetvie uhlia a ocele.
- 23 Zdôrazňuje, že ak by sa zoberal do úvahy rozšírený výklad pojmu „štátna pomoc“ uvedeného v článku 87 ES, ktorý sa používa aj vo vzťahu k pojmu „pomoc“ [*neoficiálny preklad*] uvedenému v článku 4 písm. c) UO (rozsudok z 1. decembra 1998, Ecotrade, C-200/97, Zb. s. I-7907), uplatnenie článku 4 písm. c) UO na takú pomoc, akou je pomoc vymedzená v spornom rozhodnutí, by viedlo k tomu, že článok 67 UO by bol zbavený svojho potrebného účinku.
- 24 Skutočnosť, že článok 4 písm. c) UO sa neuplatní na pomoc, ktorá sa neposkytuje výlučne oceliarskym podnikom, neoslabuje kontrolu štátnej pomoci, ktorú vykonáva Komisia, pretože v tejto súvislosti sa uplatnia články 87 ES, 88 ES a 67 UO. Zákaz takejto pomoci neoprávnené obmedzuje pôsobnosť výnimiek stanovených v článku 87 ods. 3 písm. a) až e) ES.
- 25 Tá istá vláda tvrdí, že cieľom výrazu „v akejkoľvek forme“ [*neoficiálny preklad*] použitého v článku 4 písm. c) UO je výlučne odlišiť samotný pojem štátna pomoc od spôsobov poskytnutia pomoci, pričom na základe tohto výrazu nie je možné rozšíriť uplatňovanie tohto ustanovenia na takú pomoc, akou je pomoc uvedená v spornom rozhodnutí.
- 26 Domnieva sa, že podľa už citovaného rozsudku Komisia/Francúzsko sa článok 67 UO uplatní výlučne na pomoc, ktorá nie je osobitná pre odvetvie uhlia a ocele, pričom tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom zo 6. júla 1971, Holandsko/Komisia (59/70, Zb. s. 639) a už citovaným rozsudkom Banks.

- 27 Domnieva sa, že Spolková republika Nemecko si svoju oznamovaciu povinnosť splnila tým, že ZRFG oznámila Komisii na základe článkov 87 ES a 88 ES, pričom zdôrazňuje, že na tento členský štát sa nevzťahuje oznamovacia povinnosť v zmysle článku 67 ods. 1 UO, keďže ZRFG nemohol mať citelný vplyv na podmienky hospodárskej súťaže v uhoľnom alebo oceliarskom priemysle v zmysle tohto posledného uvedeného ustanovenia.
- 28 Komisia tvrdí, že z judikatúry, na ktorú sa odvoláva spoločnosť Salzgitter, v skutočnosti vyplýva, že článok 67 UO sa vzťahuje nie na štátnu pomoc, ale na samotné všeobecné opatrenia, ktoré môžu prijať členské štáty v rámci svojej hospodárskej a sociálnej politiky, resp. na sektorové opatrenia, ktoré sa netýkajú osobitne oceliarskeho alebo uhoľného priemyslu. Zastáva názor, že článok 4 písm. c) UO sa naproti tomu vzťahuje na pomoc aj vtedy, ak má táto pomoc všeobecný charakter (pozri najmä rozsudok *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Vysoký úrad*, už citovaný).
- 29 Komisia sa domnieva, že nemecká vláda vykladá judikatúru nesprávne, pretože nerozlišuje medzi všeobecnými opatreniami a všeobecne uplatniteľnými schémami pomoci, a že Súdny dvor v rozsudkoch, na ktoré sa nemecká vláda odvoláva, nikdy neodkazoval na všeobecné schémy pomoci.
- 30 Komisia v každom prípade zdôrazňuje, že aj keby bol v prejednávanej veci uplatniteľný článok 67 UO, Spolková republika Nemecko jej neoznámila svoj zámer uplatniť ZRFG na podniky v oceliarskom odvetví v súlade s článkom 67 ods. 1 UO, a že tento členský štát sa nemôže opierať o schválenie pomoci, hoci aj implicitné, ktorá je uvedená v spornom rozhodnutí, na základe tohto ustanovenia.

— Posúdenie Súdnyim dvorom

- 31 V prvom rade je potrebné uviesť, že zatiaľ čo v článku 4 písm. c) UO sa zakazuje štátna pomoc oceliarskym a uhoľným podnikom, pričom sa nerozlišuje medzi individuálnou pomocou a pomocou poskytnutou podľa režimu štátnej pomoci, článok 67 UO sa výslovne vzťahuje iba na štátnu pomoc, pokiaľ ide o ochranné opatrenia, ktoré môže Komisia schváliť na základe prvej zarážky druhého odseku tohto článku v prospech oceliarskych a uhoľných podnikov, ak tieto podniky znášajú konkurenčné nevýhody spôsobené opatreniami celkovej hospodárskej politiky.
- 32 Okrem toho z ustálenej judikatúry vyplýva, že články 4 UO a 67 UO upravujú dve rozličné oblasti, keďže článok 4 UO zrušuje a zakazuje určité zásahy členských štátov v oblasti, ktorá podľa Zmluvy ESUO podlieha právomoci Spoločenstva, zatiaľ čo cieľom článku 67 UO je zabrániť skreslovaniu hospodárskej súťaže, ktoré so sebou nevyhnutne prináša výkon právomocí, ktoré si členské štáty ponechali (pozri rozsudok *Banks*, už citovaný, bod 88 a citovanú judikatúru). Súdny dvor z toho vyvodzuje, že článok 67 UO sa vzťahuje na všeobecné opatrenia, ktoré môžu členské štáty prijať v rámci svojej hospodárskej a sociálnej politiky, a na opatrenia prijaté členskými štátmi, ktoré sa vzťahujú na iné odvetvia než odvetvie uhlia a ocele, ktoré však môžu citeľne ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže v uvedených priemysloch (rozsudok *Banks*, už citovaný, bod 88).
- 33 Súdny dvor takisto rozhodol, že v článku 67 UO nemôže ísť o také zásahy, ktoré sú v článku 4 UO vyhlásené za nezlučiteľné so spoločným trhom uhlia a ocele, zrušené a zakázané v akejkoľvek forme (rozsudok *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Vysoký úrad*, už citovaný, strana 44). Súdny dvor najmä zdôraznil, že nie je totiž možné pripustiť, že autori Zmluvy ESUO v článku 4 písm. c) UO rozhodli,

že subvencie alebo pomoc, ktoré členský štát priznal v akejkoľvek forme, sú zrušené a zakázané, aby potom v článku 67 UO vyhlásili, že takáto pomoc môže byť prípustná, a to dokonca bez toho, aby ju schválila Komisia, s výnimkou opatrení, ktoré Komisia odporúča na zmiernenie alebo nápravu ich účinkov (rozsudok De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Vysoký úrad, už citovaný, strana 43).

34 Súdny dvor takisto rozhodol, že článok 67 ods. 2 prvá zarážka UO, v ktorom sa na rozdiel od článku 4 UO umožňuje poskytnutie štátnej pomoci, pokiaľ ide o ochranné opatrenia, podnikom uvedeným v článku 80 UO, nerozlišuje medzi pomocou, ktorá je osobitná pre odvetvie uhlia a ocele, a pomocou, ktorá sa na toto odvetvie vzťahuje prostredníctvom všeobecného opatrenia (rozsudok Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 43). Súdny dvor takisto rozhodol, že miera rediskontu výhodná pre vývozy predstavuje pomoc, ktorú má v prejednávacom prípade schváliť Komisia podľa článku 67 ods. 2 UO, keďže sa týka odvetvia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva ESUO (pozri rozsudok Komisia/Francúzsko, už citovaný, bod 44).

35 Napokon štátna pomoc poskytnutá podniku, na ktorý sa vzťahuje Zmluva ESUO, má rovnaké protisúťažné účinky ako individuálna pomoc alebo pomoc poskytnutá na základe režimu štátnej pomoci, ktorá nie je osobitná pre odvetvie ocele a uhlia.

36 Vzhľadom na vyššie uvedené tvrdenia je potrebné dospieť k záveru, že článok 4 písm. c) UO sa uplatňuje na štátnu pomoc vyplatenú oceliarskym a uhoľným podnikom na základe režimu štátnej pomoci, ktorá nie je osobitná pre odvetvie uhlia a ocele.

37 Na rozdiel od toho, čo tvrdí nemecká vláda, tento výklad nemá vplyv na potrebný účinok článku 67 UO. Opatrenia všeobecnej politiky totiž môžu byť spôsobilé citelne ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže v uhoľnom alebo oceliarskom priemysle v zmysle článku 67 ods. 1 UO bez toho, aby predstavovali štátnu pomoc.

38 V predmetnom prípade je nesporné, že spoločnosť Salzgitter je podnikom, na ktorý sa vzťahuje Zmluva ESUO, a že pomoc uvedená v spornom rozhodnutí nepredstavuje ochranné opatrenie vyplývajúce z článku 67 ods. 2 prvej zarážky UO.

39 Z toho vyplýva, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že Komisia sa správne domnievala, že na pomoc opravenú v spornom rozhodnutí sa má uplatniť článok 4 písm. c) UO, a nie článok 67 UO.

40 Z týchto dôvodov nemožno vyhovieť prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania a je potrebné ju zamietnuť.

O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania

— Argumentácia účastníkov konania

41 Vo svojej druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania spoločnosť Salzgitter tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia,

keď rozhodol, že Komisia sa správne domnievala, že pomoc uvedená v spornom rozhodnutí podlieha článku 4 písm. c) UO, a nie článku 67 UO, keďže Komisia nebola oprávnená rozšíriť pôsobnosť článku 4 písm. c) UO v rámci kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu.

- ⁴² Spoločnosť Salzgitter tvrdí, že článok 95 ods. 1 a 2 UO nie je dostatočným právnym základom pre takúto zmenu Zmluvy ESUO a že sa mal dodržať postup uvedený v článku 96 UO v jeho pôvodnom znení alebo prinajmenšom postup „malej revízie Zmluvy“ uvedený v článku 95 treťom a štvrtom odseku UO (stanovisko 1/59 zo 17. decembra 1959, Zb. s. 533).
- ⁴³ Komisia tvrdí, že nebola vykonaná žiadna revízia Zmluvy ESUO a znenie článku 4 písm. c) UO zostalo od 23. júla 1952 nezmenené.

— Posúdenie Súdny dvorom

- ⁴⁴ Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na prvú časť prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania je potrebné dospieť k záveru, že druhá časť prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania je nedôvodná, a to z tých istých dôvodov, ako sú tie, ktoré boli uvedené v rámci prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania, a že je ju preto potrebné zamietnuť.

O tretej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania

— Argumentácia účastníkov konania

45 V tretej časti prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania spoločnosť Salzgitter tvrdí, že v bode 112 a nasl. napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa predstavil rozhodovaciu prax Komisie nesprávnym spôsobom. Tvrdí, že to bolo práve od nadobudnutia platnosti Zmluvy ESUO, a nie na začiatku 70. rokov, čo Komisia usúdila, že článok 4 písm. c) UO sa vzťahuje výlučne na pomoc, ktorá je osobitná pre odvetvie uhlia a ocele (pozri v tomto zmysle správu uverejnenú Vysokým úradom ESUO v roku 1963, nazvanú „Zmluva ESUO od roku 1952 do roku 1962“). Takisto tvrdí, že existuje odlišná prax Komisie, pokiaľ ide o výklad článku 4 písm. c) UO a článok 67 UO, vo vzťahu k pomoci poskytnutej uhoľným podnikom oproti pomoci poskytnutej oceľiarenským podnikom.

46 Komisia tvrdí, že skutočnosť, že pred prijatím tretieho kódexu pomoci oceľiarskemu priemyslu zastávala odlišné stanovisko, nie je relevantná v prípade pomoci poskytnutej spoločnosti Salzgitter, pretože toto stanovisko nebolo uvedené v žiadnom individuálnom akte, ktorý by mohol nadobudnúť konečnú platnosť, adresovanom tomuto podniku pred 1. januárom 1986, čo je dátum nadobudnutia účinnosti uvedeného tretieho kódexu.

— Posúdenie Súdny dvorom

47 Je potrebné skonštatovať, že analýza rozhodovacej praxe Komisie, pokiaľ ide o pomoc poskytnutú podnikom podliehajúcim Zmluve ESUO, nemôže mať dopad na výklad článku 4 písm. c) UO a článku 67 UO, ktorý prináleží Súdu prvého stupňa.

48 Z toho vyplýva, že tretia časť prvého odvolacieho dôvodu vzájomného odvolania musí byť zamietnutá ako neúčinná.

49 Prvý odvolací dôvod vzájomného odvolania sa preto musí zamietnuť v celom jeho rozsahu.

O druhom odvolacom dôvode vzájomného odvolania

— Argumentácia účastníkov konania

50 V druhom odvolacom dôvode vzájomného odvolania spoločnosť Salzgitter tvrdí, že Súd prvého stupňa porušil článok 5 štvrtú zarážku UO a článok 15 prvý odsek UO tým, že zamietol žalobný dôvod založený na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia.

51 Spoločnosť Salzgitter totiž tvrdí, že Komisia nevysvetlila vývoj svojho právneho konceptu, pokiaľ ide o príslušné oblasti pôsobnosti článku 4 písm. c) UO a článku 67 UO, ani dôvody, z ktorých sa jej posúdenie v predmetnom prípade odlišovalo od jej rozhodovacej praxe v odvetví uhlia alebo v podobných veciach.

- 52 Nemecká vláda zdôrazňuje, že vzhľadom na vývoj právneho konceptu Komisie vo vzťahu k článku 4 písm. c) UO je potrebné pristúpiť k podrobnejšiemu odôvodneniu sporného rozhodnutia.
- 53 Komisia uvádza, že jej prax sa zmenila od vydania tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu a že tento kódex, pokiaľ ide o predmetnú záležitosť, obsahuje dostatočné odôvodnenie. Odkazuje najmä na tretí a štvrtý odsek bodu I odôvodnení tohto tretieho kódexu. Spochybňuje existenciu povinnosti osobitného odôvodnenia, keďže sa domnieva, že jej oznamovacia povinnosť v predmetnej oblasti podlieha len článku 95 prvému odseku UO a článku 15 tretiemu odseku UO.

— Posúdenie Súdny dvorom

- 54 Spoločnosť Salzgitter tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že žalobný dôvod založený na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia nebol dôvodný a bolo potrebné ho zamietnuť.
- 55 Ide o právnu otázku, ktorá podlieha preskúmaniu Súdny dvorom v rámci odvolacieho konania (rozsudok z 20. februára 1997, Komisia/Daffix, C-166/95 P, Zb. s. I-983).
- 56 Podľa ustálenej judikatúry týkajúcej sa článku 253 ES, ktorú možno preniesť na uplatnenie článku 15 UO, odôvodnenie aktu spôsobujúceho ujmu musí byť prispôbené povahe predmetného aktu a vyjadrovať úvahy inštitúcie, ktorá právny akt vydala, jasne a jednoznačne, aby mohli z neho dotknuté osoby porozumieť dôvodom prijatého opatrenia a aby mohol Súdny dvor vykonať svoje súdne preskúmanie. V odôvodnení nemusia byť uvedené všetky relevantné skutkové a právne okolnosti, pretože otázka,

či odôvodnenie spĺňa požiadavky článku 253 ES, sa musí posúdiť nielen vzhľadom na jeho slovné znenie, ale aj na jeho kontext a na všetky právne predpisy v danej oblasti (pozri rozsudok z 15. júla 2004, Španielsko/Komisia, C-501/00, Zb. s. I-6717, bod 73 a citovanú judikatúru).

- 57 V bode 184 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa uviedol, že súdne preskúmanie, ktoré vykonal v rámci prvých troch žalobných dôvodov, ktoré uvádza spoločnosť Salzgitter, dostatočne preukázalo, že povinnosť odôvodnenia bola v spornom rozhodnutí dodržaná.
- 58 V bode 66 sporného rozhodnutia sa totiž jasne a jednoznačne uvádza posúdenie, ktorým Komisia odôvodňuje uplatnenie článku 4 písm. c) UO na predmetnú pomoc. V bodoch 67 až 76 a 126 až 133 tohto rozhodnutia Komisia podrobne uvádza okrem iného konkrétne pravidlá stanovené kódexmi pomoci oceľiarskemu priemyslu, ktoré platili od roku 1986.
- 59 Z týchto dôvodov sa Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že v spornom rozhodnutí bola dodržaná povinnosť odôvodnenia.
- 60 Druhý odvolací dôvod vzájomného odvolania založený na nedostatku odôvodnenia sporného rozhodnutia je v dôsledku toho nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť.
- 61 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť vzájomné odvolanie.

O hlavnom odvolaní

- ⁶² Svojím prvým odvolacím dôvodom hlavného odvolania, ktoré sa skladá zo šiestich častí, Komisia tvrdí, že bol porušený článok 4 písm. c) UO, ako aj tretí, štvrtý a šiesty kódex pomoci oceliarskemu priemyslu; zatiaľ čo svojím druhým odvolacím dôvodom hlavného odvolania tvrdí, že boli porušené jej práva na obranu.

O druhom odvolacom dôvode hlavného odvolania

— Argumentácia účastníkov konania

- ⁶³ Svojím prvým odvolacím dôvodom hlavného odvolania, ktorý je potrebné preskúmať v prvom rade, keďže spochybňuje zákonnosť napadnutého rozsudku, Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa tým, že sa domnieval, že postupné prijatie prvých troch kódexov pomoci oceliarskemu priemyslu viedlo k vzniku nejasnej právnej situácie, pričom Komisii neumožnil, aby v tejto súvislosti predložila svoje tvrdenia, porušil jej práva na obranu.
- ⁶⁴ Komisia uvádza, že z otázok, ktoré jej položil Súd prvého stupňa v liste z 28. júla 2003, nevyplýva, že by jej bolo možné vytýkať takýto nedostatok právnej jasnosti.
- ⁶⁵ Spoločnosť Salzgitter tvrdí, že nedostatok právnej jasnosti spôsobený postupným prijatím prvých troch kódexov pomoci oceliarskemu priemyslu sa spomína v bode 114 jej žaloby, a že Komisia preto mala príležitosť predložiť v tejto súvislosti svoju argumentáciu.

⁶⁶ Spoločnosť Salzgitter takisto tvrdí, že Súd prvého stupňa neporušil kontradiktórny charakter konania, pretože vychádzal zo skutočností, ktoré táto spoločnosť uviedla vo svojich písomných podaniach, ktorých cieľom bolo preukázať porušenie zásady právnej istoty (rozsudok zo 14. apríla 2005, Belgicko/Komisia, C-110/03, Zb. s. I-2801, bod 27).

— Posúdenie Súdnym dvorom

⁶⁷ V prejednávanej veci zo spisu a konkrétne z odpovedí na písomné otázky, ktoré Súd prvého stupňa položil listom z 28. júla 2003, vyplýva, že Komisia mala príležitosť upresniť vývoj právnej úpravy uplatniteľnej na pomoc vyplatenú oceliarskym podnikom na základe všeobecného režimu v rámci postupného prijatia prvých troch kódexov pomoci oceliarskemu priemyslu a v rámci Zmluvy ESUO rozhodnúť o právnom rozsahu rozhodnutia o schválení, ktoré bolo prijaté na základe článku 88 ES. Komisia v tejto súvislosti takisto upresnila, že v článku 6 tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu sa stanovuje oznamovacia povinnosť vo vzťahu k pomoci, ktorá bola spoločnosti Salzgitter vyplatená na základe ZRFG.

⁶⁸ Vzhľadom na tieto skutočnosti je potrebné zamietnuť tvrdenie Komisie, podľa ktorého jej Súd prvého stupňa nedal možnosť túto otázku prediskutovať.

⁶⁹ V dôsledku toho je potrebné tento druhý odvolací dôvod hlavného odvolania zamietnuť ako nedôvodný.

O prvom odvolacom dôvode hlavného odvolania

- 70 Svojím prvým odvolacím dôvodom hlavného odvolania Komisia spochybňuje analýzu Súdu prvého stupňa o porušení zásady právnej istoty v dvoch aspektoch. Po prvé tvrdí, že pravidlá uplatniteľné na predmetnú pomoc boli úplne jasné a po druhé uvádza, že vo vzťahu k tejto pomoci nereagovala oneskorene. Podľa Komisie z toho vyplýva, že analýza o celkovej situácii, ktorú Súd prvého stupňa vykonal na účely zrušenia časti sporného rozhodnutia nariaďujúceho vymáhanie uvedenej pomoci, je z právneho hľadiska nesprávna.
- 71 Komisia takisto uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď pripustil, že príjemca pomoci sa môže odvolávať na porušenie zásady právnej istoty.

Pokiaľ ide o jasnosť právneho režimu uplatniteľného na predmetnú pomoc

— Argumentácia účastníkov konania

- 72 Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že právna situácia vyplývajúca z toho, že sa uplatňovali súčasne Zmluva ESUO, Zmluva ES, ako aj rozličné kódexy pomoci oceliarskemu priemyslu, bola neistá a nejasná.
- 73 Komisia v prvom rade spochybňuje analýzu Súdu prvého stupňa, podľa ktorej viedlo prijatie druhého a tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu k späťvzatiu povolenia ZRFG, ktoré Komisia udelila v rozhodnutí z roku 1971.

- 74 Komisia tvrdí, že povolenie nachádzajúce sa v tomto rozhodnutí, ktoré bolo prijaté na základe Zmluvy EHS, nemôže mať účinky v rámci Zmluvy ESUO a že pomoc oceliarskym podnikom uvedená v ZRFG bola zakázaná pred uverejnením prvého kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu (rozsudok Komisia/Francúzsko, už citovaný, body 41 až 44). Komisia sa domnieva, že až na základe tohto kódexu pomoci boli povolenia udelené rozhodnutím z roku 1971 a povolenia, ktoré nasledovali, vyhlásené za uplatniteľné na oceliarské podniky a že platnosť tohto dočasného všeobecného povolenia skončila 31. decembra 1981, teda v deň, keď prestal byť uvedený kódex účinný (pozri v tomto zmysle rozsudok z 24. septembra 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano/ Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, Zb. s. I-7869, body 115 a 116).
- 75 Komisia takisto tvrdí, že článok 67 UO nie je uplatniteľný na štátnu pomoc a že naproti tomu v článku 4 písm. c) UO sa zakazuje pomoc „v akejkoľvek forme“ [*neoficiálny preklad*]. Domnieva sa, že Spolková republika Nemecko Komisii neoznámila pomoc vyplatenú spoločnosti Salzgitter, a preto tento členský štát nemôže tvrdiť, že Komisia túto pomoc schválila na základe článku 67 UO.
- 76 Komisia ďalej spochybňuje analýzu Súdu prvého stupňa, podľa ktorej prijatie druhého a tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu viedlo k vzniku nejednoznačnosti, ktorá vyplynula z nejasnosti vo vzťahu k uplatňovaniu článku 6 uvedeného tretieho kódexu, v ktorom sa stanovuje oznamovacia povinnosť vo vzťahu k štátnej pomoci, na pomoc vyplatenú podnikom oceliarskeho odvetvia na základe ZRFG, keďže tento režim už bol schválený v rámci Zmluvy ES.
- 77 Komisia sa domnieva, že v článku 6 tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu sa jednoznačným spôsobom stanovuje oznamovacia povinnosť vo vzťahu k režimom pomoci, ktoré už Komisia schválila v rámci Zmluvy EHS, aby sa tieto režimy pomoci mohli uplatňovať na oceliarské podniky, a že rozdiel medzi novou a existujúcou pomocou nie je relevantný v rámci Zmluvy ESUO, v ktorej sa stanovuje okamžitý a bezvýhradný zákaz každej štátnej pomoci.

- 78 Spoločnosť Salzgitter sa domnieva, že Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia a že Komisia mala v druhom a treťom kódexe pomoci oceliarskemu priemyslu alebo v akomkoľvek inom oznámení oznámiť zmenu svojho výkladu článku 4 písm. c) UO (rozsudok z 29. apríla 2004, Komisia/Kvaerner Warnow Werft, C-181/02 P, Zb. s. I-5703, bod 41). Predovšetkým tvrdí, že početné schválenia ZRFG zo strany Komisie na základe Zmluvy ES viedli k vzniku legitímnej dôvery v zákonnosť tejto právnej úpravy.
- 79 Spoločnosť Salzgitter sa domnieva, že článok 4 písm. c) UO sa neuplatňuje na všeobecné opatrenia členských štátov týkajúce sa všetkých hospodárskych odvetví, akým je aj ZRFG, čo Komisia potvrdila v odôvodnení č. 1 prvého a druhého kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu. Domnieva sa, že Komisia uplatnila článok 4 písm. c) UO retroaktívne, čo je v rozpore s právom Spoločenstva a môže to spochybníť jej dlhodobé investičné rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, už citovaný, bod 119), a že túto analýzu podporuje rozhodovacia prax Komisia v oceliarskom odvetví, ktorá spočíva v uplatňovaní článku 67 UO na pomoc, ktorá nie je osobitná pre uvedené odvetvie.
- 80 Spoločnosť Salzgitter tvrdí, že na rozdiel od toho, čo uvádza Komisia, z článku 6 tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu nie je možné vyvodiť, či uplatňovanie daňových pravidiel uvedených v ZRFG na oceliarské podniky naďalej podliehalo oznámeniu podľa Zmluvy ESUO napriek tomu, že Komisia toto uplatňovanie už predtým schválila ako režim pomoci v rámci Zmluvy ES.
- 81 Spoločnosť Salzgitter zdôrazňuje, že uplatňovanie ZRFG na oceliarské podniky v každom prípade nepredstavuje „projekt“ [*neoficiálny preklad*] na „zavedenie alebo zmenu pomoci“ [*neoficiálny preklad*] v zmysle tohto článku, pretože pomoc pohraničným oblastiam stanovená v ZRFG sa poskytovala už pred nadobudnutím účinnosti tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu.

- 82 Spoločnosť Salzgitter takisto zdôrazňuje, že článok 6 tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu sa neuplatňuje na pomoc poskytnutú v rámci vykonávania ZRFG, pretože takáto pomoc, keďže sa poskytuje na základe schváleného režimu pomoci, je existujúcou pomocou (rozsudok z 5. októbra 1994, Taliansko/Komisia, C-47/91, Zb. s. I-4635).
- 83 Spoločnosť Salzgitter sa domnieva, že keď Spolková republika Nemecko v roku 1971 Komisii oznámila ZRFG v rámci Zmluvy EHS, v každom prípade ho Komisii oznámila aj v súlade s článkom 67 UO a že schválením daňových opatrení oznámených podľa Zmluvy EHS Komisia implicitne vyhlásila, že predmetné opatrenie nemôže nijako „citeľne ovplyvniť podmienky hospodárskej súťaže“ [*neoficiálny preklad*] v uholnom a oceliarskom odvetví v zmysle článku 67 ods. 1 UO.
- 84 Nemecká vláda uvádza v podstate rovnakú argumentáciu ako spoločnosť Salzgitter.

— Posúdenie Súdnyim dvorom

- 85 Na úvod je potrebné pripomenúť, že ako sa uvádza v bode 39 tohto rozsudku, Súd prvého stupňa sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že na pomoc uvedenú v spornom rozhodnutí sa vzťahuje zákaz vymedzený v článku 4 písm. c) UO.
- 86 V dôsledku toho sa Spolková republika Nemecko nemôže opierať o údajné implicitné schválenie zo strany Komisie vo vzťahu k tejto pomoci na základe článku 67 UO.

- 87 Pokiaľ ide o úvahy Súdu prvého stupňa, podľa ktorých Komisia prijatím druhého a tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu čiastočne odvolala rozhodnutie z roku 1971 o nevznesení námietok voči uplatňovaniu ZRFG, čo viedlo k vzniku nejasnosti vo vzťahu k právnemu režimu ZRFG, je potrebné pripomenúť, že v článku 305 ods. 1 ES sa stanovuje, že „ustanovenia... [Zmluvy ES] sa nedotýkajú ustanovení Zmluvy [ESUO], najmä v oblasti práv a povinností členských štátov... a pravidiel stanovených uvedenou zmluvou pre fungovanie spoločného trhu uhlia a ocele“.
- 88 Z toho vyplýva, že Zmluva ES a ESUO sú samostatné a že v dôsledku toho Zmluva ES ani odvodená právna úprava prijatá na jej základe nemôžu spôsobovať účinky v oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti Zmluvy ESUO (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. júla 1982, Francúzsko a i./Komisia, 188/80 až 190/80, Zb. s. 2545, bod 31). Ustanovenia Zmluvy ES sa uplatňujú iba subsidiárne, ak sa v Zmluve ESUO nenachádza osobitná právna úprava (pozri rozsudok z 15. decembra 1987, Deutsche Babcock, 328/85, Zb. s. 5119, body 6 až 14).
- 89 V dôsledku toho Komisia nemohla implicitne odvolať rozhodnutie z roku 1971, keď v článku 1 tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu zakázala jednak pomoc, ktorá je osobitná pre oceliarske odvetvie, ako aj pomoc, ktorá nie je osobitná pre uvedené odvetvie.
- 90 Pokiaľ ide o konštatovanie Súdu prvého stupňa, podľa ktorého viedlo prijatie druhého a tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu k vzniku nejednoznačnosti, ktorá vyplynula z nejasnosti vo vzťahu k otázke, či sa má následné uplatňovanie ZRFG oznámiť ako „projekt“ [*neoficiálny preklad*] v zmysle článku 6 tretieho kódexu pomoci oceliarskemu priemyslu, je v prvom rade potrebné skonštatovať, že v tomto článku sa výslovne stanovuje povinnosť oznamovať Komisii projekty, prostredníctvom ktorých sa majú v oceliarskom odvetví uplatniť režimy pomoci, o ktorých už Komisia rozhodla na základe ustanovení Zmluvy ES.

- 91 Okrem toho na rozdiel od Zmluvy ES sa v Zmluve ESUO nerozlišuje medzi novou pomocou a existujúcou pomocou, pričom v článku 4 písm. c) ES sa zakazuje výlučne a jednoducho pomoc poskytovaná členskými štátmi v akejkoľvek forme.
- 92 Súdny dvor takisto rozhodol, že zlučiteľnosť pomoci so spoločným trhom sa v kontexte kódexov pomoci oceľarskemu priemyslu nemôže posudzovať iba vo vzťahu k pravidlám účinným v deň, keď je pomoc skutočne vyplatená (rozsudok Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, už citovaný, bod 117).
- 93 Z toho vyplýva, ako to uvádza Komisia, že v článku 6 tretieho kódexu pomoci oceľarskemu priemyslu sa jasne a jednoznačne stanovuje povinnosť oznámiť Komisii pomoc, ktorá môže byť spoločnosti Salzgitter poskytnutá podľa ZRFG od nadobudnutia účinnosti uvedeného kódexu.
- 94 V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že jednak prijatie tretieho kódexu pomoci oceľarskemu priemyslu viedlo k implicitnému späťvzatiu povolenia ZRFG vyplývajúceho z rozhodnutia z roku 1971 a jednak že na základe článku 6 tohto kódexu nie je možné jasne určiť, či sa na uplatňovanie ZRFG po prijatí uvedeného kódexu vzťahuje oznamovacia povinnosť vo vzťahu k „projektom“ [*neoficiálny preklad*] vymedzená v tomto článku.

Pokiaľ ide o oneskorené konanie Komisie

— Argumentácia účastníkov konania

- 95 Komisia popiera, že by vedela o uplatňovaní ZRFG na spoločnosť Salzgitter pred začiatkom roka 1998 a že by preto konala oneskorene.

- 96 Komisia tvrdí, že podnik, ktorý je príjemcom pomoci, môže mať legitímnu dôveru v zákonnosť tejto pomoci iba vtedy, ak pomoc bola oznámená, pričom starostlivý hospodársky subjekt je zvyčajne schopný posúdiť, či bol tento postup dodržaný (rozsudok z 20. marca 1997, *Alcan Deutschland*, C-24/95, Zb. s. I-1591, bod 25), a že riešenie, ktorého sa pridŕža Súd prvého stupňa, naruša právnu istotu a uprednostňuje príjemcu protiprávnej pomoci.
- 97 Spoločnosť Salzgitter a nemecká vláda tvrdia, že v už citovanom rozsudku *Alcan Deutschland* ide o odlišnú právnu situáciu, keďže v tomto prípade nejde o to, či sa hospodársky subjekt mohol oprávnenne spoliehať na zákonnosť aktov vnútroštátneho orgánu, ale o určenie, či Komisia konala, resp. nekonala včas.

— Posúdenie Súdnyim dvorom

- 98 Pri zrušení časti sporného rozhodnutia týkajúceho sa povinnosti Spolkovej republiky Nemecko vymáhať pomoc, ktorú získala spoločnosť Salzgitter, sa Súd prvého stupňa opäť domnieval, že Komisia vedela o tejto pomoci od konca roka 1988 a že keďže pred rokom 1998 nekonala, prijatím tohto rozhodnutia porušila zásadu právnej istoty.
- 99 Bez roho, aby bolo potrebné rozhodnúť o otázke, či sa Súd prvého stupňa mohol oprávnenne domnievať, že Komisia vedela o predmetnej pomoci od konca roka 1988, čo však Komisia spochybňuje, je potrebné skonštatovať, že odôvodnenie uvedené v napadnutom rozsudku týkajúce sa porušenia zásady právnej istoty je nesprávne.

- 100 Je nesporné, že Súdny dvor rozhodol, že napriek tomu, že normotvorca Spoločenstva nestanovil žiadnu premlčaciu dobu, základná požiadavka týkajúca sa právnej istoty bráni tomu, aby pri výkone právomocí Komisie mohlo neustále dochádzať k omeškaniam (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. júla 1972, Geigy/Komisia, 52/69, Zb. s. 787, bod 21, ako aj pokiaľ ide o štátnu pomoc, na ktorú sa vzťahuje Zmluva ESUO, rozsudok Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, už citovaný, body 140 a 141).
- 101 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o štátnu pomoc, na ktorú sa vzťahuje Zmluva ES, v článku 10 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s.1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) sa stanovuje, že ak Komisia vlastní informácie z akéhokoľvek zdroja týkajúce sa údajnej protiprávnej pomoci, preskúma tieto informácie bez meškania.
- 102 Okrem toho sa v článku 15 nariadenia č. 659/1999 stanovuje, že vymáhanie protiprávnej pomoci podlieha desaťročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa poskytnutia pomoci. Ako sa uvádza v odôvodnení č. 14 nariadenia, táto premlčacia doba sa zavádza z dôvodov právnej istoty.
- 103 Hoci platí, že tieto pravidlá sa ako také v rámci pôsobnosti Zmluvy ESUO neuplatňujú, v oblasti štátnej pomoci vychádzajú zo základnej požiadavky právnej istoty. Z toho vyplýva, že Komisia nemôže neustále meškať s výkonom svojich právomocí ani v prípade, keď normotvorca Spoločenstva výslovne nevymedzil premlčaciu dobu.
- 104 Je však potrebné pamätať na to, že oznámenie štátnej pomoci je základnou zložkou pravidiel Spoločenstva o kontrole štátnej pomoci a že podniky, ktoré sú príjemcami

tejto pomoci, sa nemôžu odvolávať na legitímnu dôveru v zákonnosť tejto pomoci, ak nebola poskytnutá v súlade s týmto postupom (rozsudok Alcan Deutschland, už citovaný, bod 25).

- 105 Okrem toho je potrebné zohľadniť skutočnosť, že režim štátnej pomoci stanovený v Zmluve ESUO sa od režimu, na ktorý sa vzťahuje Zmluva ES, odlišuje svojím mimoriadne striktným charakterom (pozri v tejto súvislosti rozsudok Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, už citovaný, body 101 a 102).
- 106 Z toho vyplýva, že ak bola pomoc v rámci Zmluvy ESUO schválená bez toho, aby bola oznámená, omeškanie Komisie v súvislosti s výkonom jej kontrolných právomocí a s vymáhaním tejto pomoci má za následok protiprávnosť tohto rozhodnutia o vymáhaní iba vo výnimočných prípadoch, keď Komisia zjavne nekonala a preukázateľne porušila svoju povinnosť náležitej starostlivosti.
- 107 Rovnako, aj keby Súd prvého stupňa mohol oprávnené rozhodnúť, že príjemca štátnej pomoci sa na podporu svojej žaloby o neplatnosť rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje vymáhanie tejto pomoci, môže odvolávať na zásadu právnej istoty, túto zásadu uplatnil vo veci, ktorá mu bola predložená, nesprávne, keďže nepreskúmal, či Komisia zjavne nekonala a či preukázateľne porušila svoju povinnosť náležitej starostlivosti pri výkone svojich kontrolných právomocí, ktoré sú jedinými faktormi, ktoré vo výnimočných prípadoch spôsobujú nezákonnosť rozhodnutia Komisie nariaďujúceho vymáhanie neoznámenej pomoci v rámci Zmluvy ESUO.
- 108 Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že hlavnému odvolaniu je potrebné vyhovieť a že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť v rozsahu, v akom sa ním zrušujú články 2 a 3 sporného rozhodnutia.

O vrátení veci Súdu prvého stupňa

- 109 Z tohto rozsudku vyplýva, že Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne rozhodol, že spoločnosť Salzgitter získala pomoc, ktorá je podľa Zmluvy ESUO protiprávna, ale že naproti tomu v tomto rozsudku došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu v rozsahu, v akom sa ním zrušuje časť sporného rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje vymáhanie predmetnej pomoci.
- 110 Súdu prvého stupňa vzhľadom na to prináleží, aby jednak rozhodol o otázke, či Komisia vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci zjavne nekonala a či preukázateľne porušila svoju povinnosť náležitej starostlivosti, a jednak v prípade potreby, aby preskúmal ostatné žalobné dôvody, ktoré Súd prvého stupňa dôvodne nepreskúmal, keďže rozhodol o zrušení článkov 2 a 3 sporného rozhodnutia, a síce žalobné dôvody založené na tom, že Komisia nesprávne považovala niektoré investície za investície, na ktoré sa vzťahuje Zmluva ESUO, že časť predmetnej pomoci sa mala považovať za pomoc na ochranu životného prostredia a že určená rozhodujúca miera diskontácie bola nesprávna.
- 111 Z týchto rozličných aspektov sporu totiž vyplýva preskúmanie súboru skutkových otázok na základe skutočností, ktoré Súd prvého stupňa nepreskúmal, resp. o ktorých sa na Súdnom dvore nediskutovalo, z čoho teda vyplýva, že o tej veci nie je možné rozhodnúť.
- 112 Vec je potrebné vrátiť Súdu prvého stupňa.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Vzájomné odvolanie sa zamietá.**

2. **Rozsudok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 1. júla 2004, Salzgitter/Komisia (T-308/00) sa zrušuje v rozsahu, v akom sa ním zrušujú články 2 a 3 rozhodnutia Komisie 2000/797/ESUO z 28. júna 2000 o štátnej pomoci, ktorú Spolková republika Nemecko poskytla spoločnostiam Salzgitter AG, Preussag Stahl AG a oceliarskym dcérskym spoločnostiam skupiny, v súčasnosti zoskupeným pod názvom Salzgitter AG — Stahl und Technologie (SAG) [*neoficiálny preklad*], a rozhoduje sa ním o trovách konania.**

3. **Vec sa vracia Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev.**

4. **O trovách konania sa rozhodne neskôr.**

Podpisy